

Linux упр.1

--> Зала КЛ1 (kl1)

03.05.2010 - ОС - ЛУ

Влизане в системата:

Username: user
password: students

1. Основни характеристики на Unix подобните ОС:

- машинна независимост и мобилност
- многопотребителска и многозадачна ОС

Системата се поддържа от **системен администратор (root)**. Той дава username и парола и дисково пространство. Има виртуално разпределение на паметта.

/ - главана директория
dev - драйвери за устройствата
bin - системни файлове
usr (home) - директорииите на потребителите

2. Части на операционната система:

- ядро
- **файлова система**: управлява входните и изходните операции
- **Shell** (интерпретатор) - чете команди и ги изпълнява; (интерпретаторите са различни)
- помощни програми

3. **Файл в Linux**: линейна последователност от символи, която завършва със символ за край на файл(Ctrl+D).

- обикновени файлове с данни (атрибут -)
- директория (атрибут d)
- специални файлове (drivers)

Име на файл - последователност от символи без специалните символи:

* ? [ ] / \ ~ > < | . - + \$.

Linux различава малки и главни букви.

Скритите файлове започват с '.'

Пълно име на файл: главна директория, път до файла и име на файл. Разширение не е задължително.

Мета символи:

*
?
~
[ ]
/ --> a*
[abc]* - --> b*
\ --> c*
stud[0-9] = stud0 ; stud1 ; stud2 ; . . . stud9

4. Команди в LINUX. Общ вид.

команда ; команда ; команда ; ...(изпълняват се последователно)

**\$ команда ** (продължение на следващия ред)
> команда

\$ - първичен промпт
> - вторичен промпт

Общ вид на командите:

\$ команда [параметър ...] [израз] [пълно име на файл ...]

\$ who

Дава информация за потребителите, които са логнати.

\$ who am I

Дава информация за текущия потребител.

\$ pwd

Извежда пътя до текущата директория – в случая нашата home директория.

/home/user екивалентно на ~ (път до home-директорията на потребителя)

\$ echo съобщение

Извежда съобщението.

По-особен ключай:

\$ echo *

Показва имената на всички файлове в текущата директория.

\$ man [команда]

Показва help на командата.

\$ man echo

Ctrl + Z – излиза от man

5. Команди за работа с директории:

A. pwd

B. mkdir път_до_директория ...

Създава изброените директории

```
mkdir aaa bbc cc
mkdir aaa/abc
```

C. cd път_до_директория

Сменя директорията с указаната

```
cd aaa
cd ..
cd aaa/abc
cd ~
cd / (root)
cd . = pwd
```

D. rmdir път_до_директория ...

Премахва указаните директории, ако са празни

E. ls = dir

ls [опции ...] [път до директория] [име на файл]

Извежда списък на указаната директория.

```
ls
ls -R - рекурсивно извежда поддиректориите
ls -c - подрежда
ls -d
ls -r - дава обратен ред на подреждането
ls -cr
ls -l - пълен списък
```

6. Команди за работа с файлове:**A1. cp файл-източник файл-цел**

Копира файл или група файлове, указани като файл-източник във файл-цел

```
cp aa bb
```

A2. cp файл ... каталог

Копира файловете в каталога (трябва да съществува преди изпълнение на командата)

```
cp aa bb ~
```

A3. cp -r каталог-източник/* каталог-цел

Копира файловете от каталога-източник в указания каталог-цел, заедно с поддиректориите на каталога-източник и тяхното съдържание

```
cp -r ~/opit ~/proba
```

B1. mv старо-име ново-име

Когато пътят до файла/каталога в старото и новото име не се различава, преименува файла/каталога

```
mv aa cc
```

B2. mv файл ... каталог

Премества файловете в каталога (трябва да съществува преди изпълнение на командата)

```
mv aa bb ~/proba
```

C1. ln съществуващ файл псевдоним

Създава link (връзка, псевдоним) към съществуващия файл

```
ln aa dd
```

C2. ln файл ... каталог

Създава links (връзки, псевдоними) към файловете в указания каталог (трябва да съществува преди изпълнение на командата)

```
ln aa bb ~/proba
```

D1. rm файл ...

Премахва указаните файлове

```
rm aa dd
```

D1. rm -r каталог/* ...

Копира файловете от каталога, заедно с поддиректориите и тяхното съдържание

```
rm -r ~/proba
```

E1. cat +Enter

Въведеното от клавиатурата извежда на екрана. Работи да натискане на Ctrl + D

E2. cat файл

Показва съдържание на файл на екрана

```
cat aa
```

E3. cat > файл

Създава указания файл, като съдържанието се въвежда от стандартния вход (клавиатурата) до натискане на Ctrl + D

```
cat > ppp +Enter
въвежда се текст +Enter
Ctrl + D
```

E4. cat >> файл +Enter

Дописва към края на файл въведения текст. Указваме край на въвеждане с натискане на Ctrl + D

E5. cat файл1 > файл2

Копира файл1 във файл2

E6. cat файл1 >> файл2

Дописва във файл2 съдържанието на файла1.

E7. cat файл1 файл2 ... > new file

Обединява файловете указани преди знака '>' в new file

```
cat aa bb cc > new
```

Ако се използва '>>' съдържанието на файловете aa bb cc се дописва към края на файла new

F. find път ... условие ...

Търси в указаните директории файловете, отговарящи на условията.
Видове условия:

-name низ   търси файловете, чиито имена съдържат низа

```
find /home -name aaa
      "*0031*"
```

-links n   търси файловете с n-броя връзки(входни точки)
-n   броя на входни точки е по-малък или равен на n
+n   броя на входни точки е по-голям или равен на n

```
find ~ -links +2
```

-user username   търси файлове със собственик username

```
find /home -user user1
```

-size n   търси файлове с големина n
-n
+n

-type тип   търси файлове от указан тип:
f - обикновени файлове
d - директории

```
find /home/user1 -type d
```

-o   можем да обединяваме условията с опцията

```
find /home -type f -o -name Friend
```